

UCHWAŁA LX/364/24
RADY GMINY PĘCZNIEW
z dnia 15 marca 2024

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za
2023 rok oraz potrzeb związanych z realizacją zadań**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1688) art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177) uchwała, co następuje:

§1. Przyjmuje się sprawozdanie Wójta Gminy Pęczniew z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2023 rok oraz potrzeb związanych z realizacją zadań stanowiących załącznik do uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pęczniew.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZY RADY

zy

Załącznik do Uchwały
Nr LX/364/24
Rady Gminy Pęczniew
z dnia 15 marca 2024

SPRAWOZDANIE
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2023 r.
oraz potrzeb związanych z realizacją zadań

MARZEC 2024 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie realizuje zadania własne gminy w zakresie wspierania rodzin w oparciu o Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177) oraz Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Pęczniew na lata 2022-2024. W/w ustawa kładzie główny nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, czyli w rodzinie.

Zgodnie z art. 176 w/w ustawy do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) (uchylona)
 - b) podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
- 8) (uchylony)

Wspieranie rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ma na celu przywrócenie zdolności do wypełniania tych funkcji. Stworzony system pomocy zakłada, że wsparcie skierowane będzie do całej rodziny, a nie tylko wyłącznie do poszczególnych członków. Tylko taki rodzaj pomocy doprowadzić może bowiem do trwałych zmian w rodzinie i przeciwdziałania wyuczonej bezradności. Wsparcie rodziny ma służyć odbudowie i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych. Pomoc rodzinie powinna być w miarę wczesna i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest stworzenie jej odpowiednich warunków rozwoju przy wykorzystaniu jej własnych możliwości i zasobów, a nie wyręczanie w pełnieniu podstawowych funkcji. Realizując w 2023 roku postanowienia ustawy brano przede wszystkim pod uwagę dobro dziecka i rodziny, pamiętając o prawach dziecka do:

- 1) wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
- 2) powrotu do rodziny;
- 3) utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
- 4) stabilnego środowiska wychowawczego;
- 5) kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
- 6) pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
- 7) ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
- 8) informacji i wdrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
- 9) ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
- 10) poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
- 11) dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami – została uchwalona Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177).

Realizacją zadań gminy w zakresie wykonywania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zajmują się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie.

Poniżej przedstawiam działania jakie zostały realizowane w 2023 roku w odniesieniu do zadań własnych gminy wymienionych w art. 176 ustawy w/w.

I Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny:

Uchwałą Nr XXXVI/222/21 Rady Gminy Pęczniew z dnia 29 grudnia 2021 r. został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Pęczniew na lata 2022-2024.

Sprawozdanie z Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Pęczniew na lata 2022-2024 za rok 2023 stanowi załącznik do sprawozdania z realizacji programu, który jest załącznikiem do niniejszego sprawozdania.

II Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny:

W 2023 r. zatrudniony był jeden asystent rodziny, który posiadał wymagane kwalifikacje:

Asystent rodziny w 2023r. był przeszkolony z następujących szkoleń:

- „Zadania asystenta rodziny w obliczu zmiany zapisów Kodeksu Postępowania Karnego” KIER 24.01.2023r.
- „Charakterystyka pracy ze sprawcami przemocy, w tym praca socjalna z osobami stosującymi przemoc w ramach procedury Niebieskiej Karty” GKRPA w Pęczniewie 23.02.2023r.
- „Nowe zespoły interdyscyplinarne. Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” KIER 03.03.2023r.
- „Prawo do informacji publicznej – Część 1” e-JST.pl 06.04.2023r.
- „Ochrona Danych Osobowych – Część 1” e-JST.pl 13.04.2023r.
- „Profesjonalizacja pracy asystenta rodziny – organizacja stanowiska pracy, dokumentacja, plan pracy z rodziną, oceny okresowe” KIER 14.04.2023r.
- „Nowelizacja Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” Pełni Wiedzy PW Solutions 18.04.2023r.
- „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym” RCPS 10.05.2023r.
- „Ochrona danych osobowych w świetle zmian Kodeksu Pracy” e-JST.pl 06.06.2023r.
- „Odmowa prawa do informacji publicznej – praktyczne wskazówki” e-JST.pl 20.06.2023r.
- „Plan pracy z rodziną po umieszczeniu dziecka w systemie pieczy zastępczej” szkolenia.expert 05.09.2023r.
- „Koncentracja uwagi i pamięć u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym” webinar Famiga 30.10.2023r.
- „Nowe Niebieskie Karty” Strefa szkoleń 11.12.2023r.

III Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

W 2023 roku rodziny wymagające wsparcia asystenta rodziny mogły nadal korzystać z w/w formy pomocy. W tym celu w Ośrodku został zatrudniony asystent rodziny na pełen etat w ramach umowy o pracę. Asystent rodziny jest bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny, zadaniowy czas pracy jest dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Jego rola polega na niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z małymi dziećmi, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym prowadzenia gospodarstwa domowego, planowania wydatków i innych obowiązków rodzicielskich. Praca asystenta rodziny jest procesem długofalowym a prowadzone działania aby odniosły zamierzony skutek, muszą być cały czas utrwalane. Potrzeba zatrudnienia asystenta rodziny ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W 2023 r. asystent rodziny współpracował z 13 rodzinami i 19 dziećmi. Poniższa tabela przedstawia wybrane zagadnienia dotyczące asystenta rodziny za rok 2023 r.:

Tabela nr 1

Zestawienie liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2023 r.

		Ogółem	13
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny	W tym:	Zobowiązane przez Sąd	0
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny		Do 3 miesięcy	1
		Powyżej 3 do 12 miesięcy	0
		Powyżej roku	12
		Ogółem	3
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył	tym ..	Ze względu na cele	1

współpracę	Ze względu na zaprzestanie współpracy	1
	Ze względu na zmianę miejsca zamieszkania	1

Źródło: Opracowanie własne.

Zatrudnienie asystenta rodziny dofinansowane było w ramach „Programu Asystent Rodziny na rok 2023” Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, w wysokości 10.184,00 zł. Wkład własny gminy na realizację powyższego zadania wynosił 65.184,00 zł. Łączna kwota ogółem na wynagrodzenie Asystenta Rodziny wynosi 75.822,00 zł.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną.

W rodzinach objętych asystą prowadzone były następujące działania:

Udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego:

- wspieranie i monitoring wychodzenia z uzależnienia, motywowanie do terapii osoby uzależnione na spotkaniach z terapeutą, psychoterapeutą i podczas spotkań grupy AA, częste rozmowy o sytuacjach trudnych i szukanie sposobów rozładowania emocji. Wspieranie emocjonalne oraz polecanie fachowej literatury dla klientów uzależnionych oraz współuzależnionych. Kontakty z Sądem, Policją i kuratorami w sprawie nadzorowania rodzin z uzależnieniami i problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

- edukacja w zakresie gospodarowania budżetem (analiza dochodów; opłaty stałe i wydatki, nabywanie racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi poprzez określenie stopnia ważności potrzeb, monitoring opłat bieżących, nauka systematyczności, planowanie spłaty zadłużeń, kontakty z komornikami, edukacja i walka z pobieraniem chwilówek przez klientów)

- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. (pomoc w składaniu wniosków o zasiłki, pomoc w załatwianiu rent, 500+ dla os. Niepełnosprawnych czyli świadczenia uzupełniającego,

ubezpieczeń i spraw w PUP Poddębice, wypełnianie wniosków w systemie elektronicznym epue ZUS).

- planowanie i monitoring prac porządkowych (grafiki obowiązków i systematyczne ich wypełnianie przez wszystkich członków rodziny, włączanie dzieci w pozytywne kształtowanie nawyków, odpowiedzialność za wspólne mienie i nauka szacunku)
- trening monitorowania czasu użytkowania urządzeń multimedialnych, wdrażanie przeciwdziałania uzależnieniom cyfrowym i uświadomienie zagrożeń, szczególnie u dzieci poniżej 10 r.ż.

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych:

Podczas pracy z rodziną zbierane są informacje o sytuacji rodzinnej, środowisku wychowawczym, problemach i dotychczasowych próbach ich rozwiązywania, sytuacji materialnej i bytowej. Na tej podstawie sporządzane są indywidualne plany pracy z rodziną obejmującą m.in. krótkoterminowe działania mające na celu podwyższenie kompetencji opiekuńczo – wychowawczej i poprawy stanu faktycznego rodziny. Pomoc w postaci używanej odzieży dla dzieci z rodzin wielodzietnych, rozwijanie umiejętności szybkiego liczenia i płynnego czytania u dzieci, wspomaganie procesów poznawczych. W roku ubiegłym sporządzono 23 plany działania dla 13 rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny.

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych:

- poprawa wzajemnej komunikacji w relacjach rodzic – dziecko (rozmowy o prawidłowym komunikowaniu się, wyrażaniu uczuć, szacunku i wzajemnych potrzeb w atmosferze zaufania i spokoju),
- trening psycho-edukacyjny (radzenie sobie z współuzależnieniem, stresem, lękiem, bezsilnością, zniechęceniem i własnymi emocjami), z uświadomieniem problemu i proszeniem o pomoc z zewnątrz.
- wsparcie psychologiczne dla rodziców i dzieci (w Szkole Podstawowej w Pęczniewie, GOPS – specjalista psycholog, telefony zaufania),

- wsparcie w niwelowaniu uzależnień multimedialnych (rozmowy, grafiki korzystania ze smart fonów i gier komputerowych, ukazanie chorób i zwyrodnień kośćca w celu uważności na własne zdrowie. Zanik więzi i potrzeb socjologicznych min. przynależności do grupy.)
- trening asertywności i budowania poczucia własnej wartości (zachowanie asertywne w sytuacji prezentowania własnej opinii oraz reakcji na krytykę i atak); ćwiczenia zachowania w sytuacjach trudnych moralnie - szczególnie wśród nastolatków; rozwijanie pasji i zainteresowań w dążeniu do wzbogacenia osobowości.
- budowanie zaufania asystent – członkowie rodziny w celu zaufania i zapobiegania sytuacjom kryzysowym w tym zagrażającym życiu i zdrowiu. Wsparcie kontaktów poradnictwem psychologicznym, prawnym i medycznym.

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi:

- nadzorowanie systemu nauczania, systematyczne sprawdzenie odrobionych lekcji, monitorowanie ocen i w przypadku negatywnych dbanie o sukcesywne ich poprawianie. Utrwalanie materiału. Monitoring frekwencji szkolnej, rozmowy o usprawiedliwianiu nieobecności z rodzicami.
- działania na rzecz przynależności do rodziny (edukacja w zakresie wspólnego spędzania czasu przez rodziny, wspólnego uczestnictwa w świętach rodzinnych, wzajemne wspieranie i wspólne rozwiązywanie problemów, budowanie zaufania i pomysły jak odzyskać już utracone zaufanie wśród członków rodzin),
- poprawa relacji rodzic – dziecko (unikanie kar i nagradzania pieniędzmi, rodzaje postaw rodzicielskich i konsekwencje ich stosowania ujawniające się w zachowaniu dziecka, delegowanie obowiązków, zapewnienie rutyny i bezpieczeństwa),
- kontakty z kuratorami, pedagogiem, wychowawcą klasy, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Przychodnią i Policją,
- reprezentowanie stanowiska GOPS Pęczniew w sprawach sądowych klientów.

Wspieranie aktywności społecznej rodzin:

- uspołecznienie dzieci wśród rówieśników, uwrażliwienie na osoby z niepełnosprawnością i nauka postaw tolerancyjnych.

- namawianie do uczestnictwa w akcjach społecznych: zbiórki pieniężne na osoby chore, pikniki, festyny, akcje szkolne, zbieranie zakrętek i dbanie o planetę.
- motywowanie do działań społecznych np. wolontariat szkolny, pomoc sąsiedzka.

Motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

- nauka zdalna, wyszukiwanie potrzebnych kursów i szkoleń oraz edukacja na odległość przez e-wykłady - przebranżowienie
- pomoc w poszukiwaniu pracy w gazetach i Internecie, motywowanie do składania aplikacji przez osoby bezrobotne, e-aplikacje
- motywowanie do utrzymania aktywnego kontaktu osób bezrobotnych z Powiatowym Urzędem Pracy, pomoc przy załatwianiu prac interwencyjnych i staży.
- godzenie życia rodzinnego np. młode matki a podnoszenie kwalifikacji i praca etatowa. Nauka planowania i logistyki.

Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej:

- omówienie sytuacji rynku pracy, poszanowanie zatrudnienia i uświadomienie braku dużej ilości ofert na hermetycznym rynku pracy. Przebranżowienie. Propagowanie pracy fizycznej.
- rozmowy wspierające , pomocne w utrzymaniu zatrudnienia , próba mediacji z pracodawcą – wskazówki co do prawnych aspektów zwolnień, obrona praw pracowniczych.

Asystent Rodziny nie załatwia spraw za rodziny, nie wyręcza ich z obowiązków życiowych, ale towarzyszy klientom w załatwianiu spraw urzędowych, pokieruje, pomaga w rozmowach, w pisaniu wniosków i odwołań.

Asystent rodziny zapewnia wsparcie i pomoc rodzinie przeżywającej trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Pomoc rodzinie realizowana jest również w formie poradnictwa specjalistycznego. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, w tym przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych miały możliwość skorzystania z:

- poradnictwa psychologicznego świadczonego przez psychologa zatrudnionego na umowę zlecenie przez GOPS w Pęczniewie;

- stacjonarnej i niestacjonarnej pomocy prawnej w Punkcie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Urzędzie Gminy w Pęczniewie;
- pomocy pedagoga szkolnego zatrudnionego przez GKRPAiN w Pęczniewie;
- pomocy psychoterapeuty i terapeuty uzależnień w punkcie konsultacyjno-informacyjnym prowadzonym i finansowanym przez GKRPAiN w Pęczniewie;

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

W celu wspierania rodziny przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca przy współpracy asystenta rodziny pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

- opiece i wychowywaniu dziecka,
- prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka, a rodzinie wspierającej przysługuje zwrot kosztów związanych za udzielaną pomocą w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Rodzinę wspierającą ustanawia Wójt po uzyskaniu pozytywnej opinii Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego. Zasady zwrotu kosztów określa umowa zawarta pomiędzy rodziną wspierającą a Wójtem Gminy Pęczniew.

Rodziny z terenu Gminy Pęczniew nie zgłaszały potrzeby wsparcia w formie rodzin wspierających, w związku z tym nie prowadzono działalności w tym zakresie.

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

Na terenie Gminy Pęczniew nie funkcjonuje placówka wsparcia dziennego, dzieci i młodzież wymagające wsparcia otrzymują taką pomoc w działającej świetlicy szkolnej Szkoły Podstawowej w Pęczniewie wraz z filią w Brzegu. Na świetlicy dzieci i młodzież

mogły odrabiać prace domowe oraz spędzać czas wolny z rówieśnikami. Pedagodzy służyli pomocą, wyjaśniali trudniejsze zagadnienia merytoryczne oraz wspierali w rozwiązaniu problemów rodzinnych.

Do miejsc przystosowanych dla dzieci i młodzieży na terenie gminy zaliczyć można również Gminną Bibliotekę Publiczną w Pęczniewie, zapewnia ona spędzanie czasu wolnego w systemie przedpołudniowy jak i popołudniowym. Gminna Biblioteka Publiczna jest wyposażona w stanowiska komputerowe i miejsca do czytania. Dzieci i młodzież może spędzać czas w tej placówce.

Rodziny otrzymywały wsparcie w opiece i wychowaniu dzieci także w Publicznym Przedszkolu w Pęczniewie.

IV Finansowanie:

W 2023 roku finansowano koszty szkoleń Asystenta Rodziny, podniesienia kwalifikacji przez asystenta rodziny. W 2023 r. nie ponosiliśmy kosztów szkoleń dla rodzin wspierających.

V Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym:

W 2023 roku w rodzinie zastępczej spokrewnionej przebywało **9 dzieci** i Rodzinnym Domu Dziecka **2 dzieci**, za które zgodnie z zapisami ustawy, naliczano odpłatność w wysokości:

Tabela nr 2

Odpłatność za dzieci w Rodzinie Zastępczej przez Gminę w 2023 roku:

	Liczba umieszczonych dzieci	10%	30%	50%
Rodzina zastępcza spokrewniona	9	5041,29 zł	4498,98zł	8394,77 zł

Rodzinny Dom Dziecka	2	0	18254,58zł	3639,34zł
---------------------------------	---	---	------------	-----------

Źródło: Opracowanie własne.

Zgodnie z art. 191, ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

W 2023 roku wydatki jakie poniosła gmina z tytułu pobytu dzieci w spokrewnionej rodzinie zastępczej wyniosły **17.935,04 zł** i w Rodzinnym Domu Dziecka wydatki wyniosły **21.893,92 zł** zadanie to w całości finansowane jest ze środków własnych gminy.

Zgodnie z art. 191 ust.10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

– w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości;

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 roku gmina Pęczniew współfinansowała pobyt 1 dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Poniesione w tym zakresie wydatki przez Gminę przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 3

Lp.	Wydatki na miesięczne koszty utrzymania dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci	Wydatki poniesione przez gminę w zł
1.	Dom Dziecka dla Dzieci Chorych Fundacji „Dom w Łodzi”	1	32794,80 zł
Ogółem		1	32794,80 zł

Źródło: Opracowanie własne.

W 2023r. zaczęły obowiązywać przepisy nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024r. poz.177) wprowadzając zmiany w zakresie kosztów opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej nad rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka.

W bieżącym roku kwota opłat za koordynację wyniosła w podziale na % udział w kosztach pieczy zastępczej:

Tabela nr 4

	Liczba umieszczonych dzieci	10%	30%	50%
Koordynacja za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej	11	1079,87 zł	2001,32zł	2058,93 zł

Źródło : Opracowanie własne.

W 2023r. wydatki jakie poniosła gmina w zakresie kosztów opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej nad rodzinami zastępczymi i Rodzinnym Domu Dziecka wyniosły 5 140, 12 zł Zadanie to w całości jest finansowane ze środków własnych gminy.

GOPS w Pęczniewie w ramach realizacji zadań pracy z rodziną przeprowadzał działania o charakterze profilaktycznym mające na celu przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy.

Do zadań podejmowanych przez pracowników socjalnych można zaliczyć przede wszystkim diagnozowanie i analizowanie sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, precyzowanie przesłanek występujących w nich kryzysu, czy też wnioskowanie do kierownika GOPS o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

Pracownik Socjalny ma pomóc w przezwycięzeniu trudnej sytuacji życiowej, w której rodzina się znajduje. Udostępniona pomoc miała na celu zapewnienie podstawowych potrzeb bytowych rodziny oraz wzmocnienie w wypełnianiu jej wszystkich funkcji (zarówno ekonomicznych jak i wychowawczych, socjalizacyjnych czy też kulturowych) i była wykonywana w ramach prowadzonej pracy socjalnej.

Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka odbywa się również poprzez współpracę z kuratorem sądowym, sądem, zapewnienie wsparcia psychologa dla członków rodziny, współpracę z placówkami oświatowymi, współpracę pracowników socjalnych z rodzinami – poradnictwo, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w formie świadczeń pieniężnych i w naturze.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023r. wypłacał świadczenia pieniężne dla rodzin jak również przyznawał pomoc rzeczową:

Tabela nr 4

Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny wypłacone w 2023 roku.

Lp.	Świadczenie	Liczba osób	Ilość świadczeń	Wartość
1.	Zasiłek rodzinny(a + b + c)	219	2 168	239 305,40
	z tego:			
	na dziecko do ukończenia 5 r. życia	X	385	33 293,39
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	X	1628	188 111,59
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	X	155	17 900,42

2.	Dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem okresie korzystania z urlopu wychowawczego	5	37	13 809,50
3.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	9	11	8 098,49
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	6	62	9 314,64
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	13	130	12 798,37
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	148	382	13 322,09
7.	Dodatek z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	60	418	27 109,25
8.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	54	544	47 306,54
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	114	1240	267 641,60
10.	Świadczenia pielęgnacyjne	40	414	1 010 934,80
11.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	0	0	0
12.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	2	20	11 862,70
13.	Zasiłek dla opiekuna	0	0	0
14.	„Za Życiem”	2	2	8 000,00
15.	Składki na ubezpieczenia społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych	24	166	104 276,25
16.	Składki na ubezpieczenia społeczne od specjalny zasiłek opiekuńczy	2	17	3 150,31
17.	Składki na ubezpieczenia społeczne od zasiłku dla opiekuna	0	0	0,00
18.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	21	238	93 827,13
19.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	16	16	16 000,00
20.	Świadczenie rodzicielskie	9	54	51 577,70

21.	Koszty obsługi	X	X	56 787,44
	Ogółem:	x	5 919	1 995 132,21

Zródło: Opracowanie własne

Liczba osób korzystających z Zasiłku Rodzinnego i Funduszu Alimentacyjnego wynosiła **272**.

Ponadto rodziny otrzymują wsparcie w postaci rzeczowej tj. ośrodek pokrywa koszty dożywiania dzieci w szkołach, na terenie gminy jak również gmin ościennych gdzie dzieci uczęszczają do szkół. Odpłatność za dożywianie pokrywana jest ze środków własnych Gminy jak również z rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”. Łączny koszt programu w **2023 r.** wynosił **137.606,00 zł**, w tym środki własne gminy – **34.993,00zł.** i dotacja –**102.613,00 zł.**

Tabela nr 5

Pomoc w formie posiłku dla dzieci w szkole

<u>Lp.</u>	<u>Wyszczególnienie</u>	<u>2023</u>
1.	Liczba osób korzystających z posiłków	106
2.	W tym z posiłku w formie: pełnego obiadu	103
3.	Jednego dania gorącego	6
4.	Liczba rodzin	53
5.	Liczba osób w rodzinach	237
6.	Liczba posiłków	13 426
7.	Z tego: pełen obiad	12 972
8.	Jedno danie gorące	454
9.	Koszt posiłków w zł	75 740,00
10.	Z tego: środki własne gminy	19 261,00
11.	Dotacja	56 479,00
12.	Koszt jednego posiłku w zł	5,64

Zródło: Opracowanie własne.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. uczniowie mieli przyznaną pomoc w formie dożywiania w szkole, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kryterium dochodowego 1 200 zł (200%) dochodu ustawowego przy jednoczesnym wystąpieniu okoliczności to jest: bezrobocia, niepełnosprawności, ochrony macierzyństwa, wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Ponadto realizowane jest dożywianie dla dzieci i młodzieży szkolnej na wniosek Dyrektora Szkoły dla rodzin, gdzie dochód rodziny przekracza dochód ustawowy

Tabela nr 6

Koszt dożywiania dzieci w szkole bez wywiadu

<u>Lp.</u>	<u>Wyszczególnienie</u>	<u>2023</u>
1.	Liczba dzieci	19
2.	Liczba posiłków	1 989
3.	Koszt posiłków razem z tego	10 774,00
4.	Środki własne	2 740,00
5.	Dotacja	8 034,00

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 7

Zestawienie otrzymanych produktów żywnościowych w 2023 r. z Podprogramu 2021 PLUS FEAD

Powidła Śliwkowe	Makaron Jajeczny Świderki	Szynka wieprzowa mielona	Olej rzepakowy	Cukier biały	Mleko UHT
208,80 kg	1360,00 kg	817,20 kg	1710,00 l	1700,00 kg	1368,00 l

Źródło: Opracowanie własne.

W ramach Podprogramu FEAD 2021 PLUS Ośrodek otrzymał żywność dla **135 rodzin**, w tym **337 osób** z terenu gminy Pęczniew na łączną kwotę **48 289,68 zł**.

VI Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust 3;

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej sporządził sprawozdania:

- Sprawozdanie rzeczowo – finansowe z wykonania przez gminę zadań z zakresu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej za okres od 01.01.2023r. do 31.12.2023 r.;
- Sprawozdanie Gminy dotyczące „Programu asystent rodziny na rok 2023”

VII Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

Monitoring sytuacji dzieci prowadzony był na bieżąco przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny naszego ośrodka. W związku, z powyższym prowadzimy bardzo ścisłą współpracę ze Szkołami, Publicznym Przedszkolem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach. W przypadku stwierdzenia bardzo niepokojącej sytuacji lub zagrożenia w rodzinie o takiej sytuacji informujemy Sąd rodzinny z prośbą o wgląd w sytuacje rodziny.

W ramach ścisłej współpracy z PCPR w Poddębicach pracownicy socjalni i asystent rodziny uczestniczyli w spotkaniach w celu dokonania oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Potrzeby dotyczące realizowanego zadania:

Mając na uwadze specyfikę rodzin objętych wsparciem ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także przeciwdziałanie generowaniu kosztów związanych z utrzymaniem dzieci w systemie pieczy zastępczej zauważa się potrzebę:

- utrzymywanie i rozwój gminnego systemu opieki nad dzieckiem;
- zapewnienie środków finansowych na zatrudnienie i podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny;
- zapewnienie rodzinom z dziećmi dostępu do specjalistycznego poradnictwa w szczególności:

- a) dla rodziców mających trudność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- b) dla rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie;
- c) dla rodzin zagrożonych kryzysem.

- zapewnienie środków finansowych na ponoszenie odpłatności za pobyt dzieci w rodzinie

zastępczej i w placówce opiekuńczo-wychowawczej;

- zintensyfikowanie współpracy ze Szkołą Podstawową w Pęczniewie, Publicznym Przedszkolu w Pęczniewie mającymi kontakt z dziećmi i ich rodzinami;
- dalsze finansowanie dożywiania dzieci z rodzin wieloproblemowych;
- pozyskania dodatkowych środków finansowych na realizację zadania poprzez udział w Programie asystenta rodziny na rok 2024
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników GOPS w zakresie realizacji działań,
- realizacji i intensyfikacji działań profilaktycznych i metod pracy z rodziną mających na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku.
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawania sytuacji kryzysowych,
- realizacja przez Ośrodek w dalszym ciągu zadań w ramach „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027”.

Wskazane jest dalsze podejmowanie działań przede wszystkim profilaktycznych i wspomagających. W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie gminnych jednostek organizacyjnych działających na rzecz dziecka i rodziny, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Zych

Załącznik do sprawozdania
z realizacji zadań z zakresu
wspierania rodziny za 2023
rok oraz potrzeb związanych
z realizacją zadań

Sprawozdanie z Gminnego
Programu Wspierania Rodziny
dla Gminy Pęczniew
na Lata 2022-2024
za rok 2023

Niniejsze sprawozdanie obrazuje działania gminy Pęczniew w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2023 w odniesieniu do Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Pęczniew na lata 2022-2024.

Gminny Program wspierania rodziny jest strategicznym dokumentem Gminy Pęczniew opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Rodziny borykają się z wieloma problemami, które prowadzą do powstawania trudnych sytuacji życiowych i nie są one w stanie ich pokonać wykorzystując własne środki, uprawnienia zasoby i możliwości.

Prezentowane poniżej sprawozdanie obrazuje działania podejmowane w ramach wszechstronnej pracy z rodziną, której celem było wsparcie oraz ukazanie właściwych kierunków w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Współpraca wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami polegała na objęciu pomocą rodziny naturalnej już na początkowym etapie występujących problemów, tak by nie dopuścić do ich eskalacji, której konsekwencją może być umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Stworzony system pomocy zakłada, że wsparcie skierowane będzie do całej rodziny, a nie wyłącznie do poszczególnych ich członków. Tylko taki rodzaj pomocy doprowadzić może bowiem do trwałych zmian w rodzinie i przeciwdziałaniu wyuczzonej bezradności. Wsparcie rodziny ma służyć odbudowie podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych. Podstawą rozwiązania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowie prawidłowych relacji w rodzinie. Priorytetem wspierania rodziny jest stworzenie jej odpowiednich warunków rozwoju przy wykorzystywaniu jej własnych możliwości i zasobów, a nie wyręczenie w pełnieniu podstawowych funkcji.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Pęczniew na lata 2022-2024 został przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/222/21 Rady Gminy Pęczniew z dnia 29 grudnia 2021 roku. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Pęczniewie.

Celem głównym w/w Programu jest: Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cel ten był realizowany poprzez zintegrowanie i spójne działanie na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Pęczniew w zakresie wzmocnienia roli i funkcji rodziny będącej naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka.

Pracownicy Socjalni na bieżąco prowadzą rozeznanie środowiska lokalnego w formie diagnozowania potrzeb społecznych celem zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny. Na wniosek Pracownika Socjalnego Kierownik ośrodka przydzielał rodzinie asystenta rodziny. Asystent Rodziny prowadził pracę z rodziną w miejscu zamieszkania, pomagał w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wspierał w prowadzeniu domu i ich codziennych czynności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie w 2023r. zatrudniał jednego Asystenta Rodziny, który objął wsparciem łącznie 13 rodzin (w tym 19 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i zadaniowy czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę.

W 2023 roku asystent rodziny:

- a) opracował 23 plany pracy z rodziną (opracowanie i realizacja we współpracy z jej członkami oraz w konsultacji z pracownikami socjalnymi).
- b) udzielał pomocy oraz uczył członków rodziny konstruktywnego i właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- c) prowadził trening budżetowy, aby zapobiec marnotrawieniu środków finansowych, pomagał składać elektroniczne wnioski na program 500+
- d) udzielał pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz wychowawczych z dziećmi,
- e) prowadził indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci,
- f) współpracował z zespołem interdyscyplinarnym lub grupami roboczymi, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- g) współpracował z kuratorami rodzinnymi.
- h) rozwiązywał problemy zdrowotne w tym wdrażał programy zdrowego żywienia i propagowania sportu jako środki profilaktyczne.
- i) pracował z rodzinami biologicznymi w celu powrotu dzieci z rodzin zastępczych.

W rodzinach, gdzie była realizowana praca i udzielane wsparcie, asystent pomagał i towarzyszył między innymi w:

a) przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych w określonych instytucjach, nauka procedur zdalnych i obsługi e-pue, odzyskiwanie haseł do konta i składanie wniosków.

b) nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji społecznych, poradni specjalistycznych (służba zdrowia, PCPR, ZUS, US itp.)

c) zwiększaniu motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki czy poszukiwania pracy, przygotowania rzetelnej aplikacji rekrutacyjnej, poradnictwo z prawa pracy.

d) zwiększeniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej czy regularnego przyjmowania zalecanych leków, monitorowanie trzeźwości klientów, praca z klientem trudnym w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

e) organizowaniu wsparcia materialnego (dowoził ubrania i buty dla podopiecznych, dowoził dary z PKPS)

f) rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych, pomoc w zabezpieczeniu ubezpieczenia zdrowotnego, motywowanie do rejestracji w PUP Poddębice.

g) poprawie relacji wewnątrzrodzinnych (kształtowanie wzajemnego zaufania i szacunku, poprawna komunikacja, życie oparte na prawdzie, budowaniu zerwanych więzi),

h) podnoszeniu umiejętności opiekuńczo- wychowawczych oraz budowaniu autorytetu rodziców,

i) podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania, podwórka, gospodarstwa

j) wzroście umiejętności gospodarowania budżetem domowym,

k) odbudowaniu zdrowych postaw psychospołecznych,

l) wsparciu rodziców w walce z uzależnieniami od mediów społecznościowych i cyberuzależnień.

ł) kontaktował się z wychowawcami klas dzieci podopiecznych i monitorował frekwencję na zajęciach szkolnych

m) wspierał rozwój indywidualny dzieci (rozwijanie małej motoryki w zajęciach plastyczno-technicznych, tworzenie ozdób świątecznych, prezentów na dzień mamy i taty, wdrażanie technik pamięciowych i metod szybkiego liczenia, gry zręcznościowe i logiczne)

Wydatki na wynagrodzenia asystenta rodziny przedstawiają się następująco:

Wydatkowana kwota ogółem na wynagrodzenie asystenta rodziny wraz z pochodnymi –

75 822,00 zł w tym:

- finansowania budżetu Gminy – 65 638,00 zł

-finansowanie w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2023” Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w wysokości- 10 184,00 zł .

Mieszkańcy Gminy Pęczniew mieli również możliwość korzystania z bezpłatnych porad w punkcie Konsultacyjno- Informacyjnym (prowadzonego i finansowego w ramach Gminnej komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Pęczniewie w tym: psychoterapeuty uzależnień i terapeuty uzależnień.

Pracownicy Socjalni GOPS w Pęczniewie we współpracy z Asystentem Rodziny na bieżąco monitorowali sytuacje dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W tym zakresie współpracowano także z pedagogami szkolnymi, pracownikami służby zdrowia, policja, kuratorami sądowymi, publicznym przedszkolem, zespołem interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych i urzędem gminy.

Mimo wszechstronnych działań na rzecz dziecka i rodziny, jak również szeroko prowadzonej pracy socjalnej, w 2023r. w rodzinie zastępczej spokrewnionej przebywało 9 dzieci i w rodzinnym Domu Dziecka 2 dzieci. Zgodnie z art. 191 ust 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio odpłatność w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- c) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 roku wydatki jakie poniosła gmina z tytułu pobytu dzieci w spokrewnionej rodzinie zastępczej wyniosły 17 935.04 zł i w Rodzinnym Domu Dziecka wydatki wyniosły 21 893,92 zł zadanie to w całości finansowane jest ze środków własnych gminy.

Zgodnie z art. 191 ust.10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

– w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości;

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 roku wydatki jakie do 2 września 2023 poniosła gmina z tytułu umieszczenia 1 dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej wyniosły 32794,80zł, zadanie to w całości finansowane jest ze środków własnych gminy.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również inne zadania wynikające z Programu w 2023 roku dotyczących zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka w tym:

Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej z powodu ubóstwa rodzin;

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie wypłacił świadczenia ogółem dla 184 osób w tym:

- a) z powodu ubóstwa: 60 rodzinom (163 osób w tych rodzinach)
- b) z powodu bezrobocia: 35 rodzinom (104 osobom w tych rodzinach)
- c) niepełnosprawności: 39 rodzinom (92 osobom w tych rodzinach)
- d) z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w tym wielodzietności - 25 rodzinom (136 osobom w tych rodzinach);
- e) z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych: 12 rodzinom (35 osobom w tych rodzinach);

f) z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby: 66 rodzinom (181 osób w tych rodzinach).

Świadczenia Rodzinne ogółem: 5 681 świadczeń, na kwotę: 1 844 517,64 zł;

Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego: 238 świadczeń, na kwotę: 93 827,13 zł

Realizacja Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie uczestniczył w realizacji Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Koszt programu w 2023 roku wyniósł ogółem **137 606,00zł** (w tym środki własne **34 993,00 zł**, dotacja **102 613,00zł**), rzeczywista liczba osób objętych w/w Programem: **168 osób**);

- a) liczba dzieci, które skorzystały z pomocy w formie posiłku **124** dzieci na łączną kwotę **85 514 ,00zł**
- b) liczba osób korzystających z zasiłku celowego na zakup żywności: **168** (osób), na kwotę: **51 092,00 zł**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie udzielał pomocy rzeczowej w formie produktów spożywczych uzyskanych z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Sieradzu w ramach Podprogramu 2021 PLUS FEAD. Z tej formy pomocy skorzystało **135 rodziny** (w tym osób: **337**), w których dochód nie przekroczył 235% kryterium dochodowego w pomocy społecznej tzn. dla osoby samotnie gospodarującej oraz dla osoby w rodzinie w okresie **od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.** dochód nie mógł przekroczyć **kwoty 1 823,60 zł dla osoby samotnie gospodarującej, a dla osoby w rodzinie – 1 410,00 zł**. W ramach Podprogramu 2021 PLUS FEAD Ośrodek otrzymał żywność na łączną kwotę: **48 289,68 zł**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie realizuje zadania wymienione w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2023r. poz. 2424). W 2023 roku **31 rodzin** otrzymało Kartę Dużej Rodziny, łącznie **73 osoby**.

Na terenie Gminy Pęczniew funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Gminie Pęczniew powołany Zarządzeniem

Nr 81/2017 Wójta Gminy Pęczniew z dnia 6 września 2017 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego, którego kadencja skończyła się z dniem 06 września 2020r. Kolejny Zespół Interdyscyplinarny został powołany Zarządzeniem Nr 101/2020 Wójta Gminy Pęczniew z dnia 07 września 2020 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. Następny zespół Interdyscyplinarny został powołany zarządzeniem Nr 99/2023 Wójta Gminy Pęczniew z dnia 14 września 2023 w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Pęczniew. Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy domowej, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową.

W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego w 2023 r. odbyło się **5 posiedzeń zespołu** oraz **3 posiedzenia** Grup Roboczych. Prowadzono **3 postępowania** w sprawie procedury "Niebieskiej Karty" z lat ubiegłych, 2023 roku nie założono żadnej nowej Niebieskiej Karty A.

Realizacja Programu odbywała się na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie, tj. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii w Gminie Pęczniew, Zespół Interdyscyplinarny, Szkoła Podstawowa w Pęczniewie wraz z filią w Brzegu, Publiczne Przedszkole, Placówki Służby Zdrowia, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach i Urząd Gminy Pęczniew. Zadania były i nadal będą realizowane w sposób ciągły, długotrwały i systematyczny.

Poniższe tabele przedstawiają **analizę realizacji celów** w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Pęczniew na lata 2022-2024 za rok 2023 w zakresie wspierania rodziny przeżywających trudności w spełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Cel szczegółowy:

Profilaktyka oraz rozwiązywanie sytuacji kryzysowych za rok 2023.

Tabela nr 1

Zadania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji zadań	Źródło finansowania
1. Zapewnienie opieki asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	2022-2024	GOPS	- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny - 13 -liczba opracowanych i realizowanych planów pracy z rodziną - 23 -ilość podjętych działań interwencyjnych i zaradczych - 0	środki własne budżet państwa,
2. Zapewnienie	2022-2024	GOPS, GKRPA,	- liczba specjalistów	Środki

dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz udzielenie informacji na temat instytucji świadczących pomoc, np. psycholog, prawnik, terapeuta.		Urząd Gminy	zatrudnionych przez GOPS - 1 - liczba specjalistów zatrudniona przez GKRPA - 2 - liczba osób, które skorzystały z porad – 105	własne
3. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii. Współpraca z kuratorami, policją, szkołami, służbą zdrowia.	2022-2024	GOPS, GKRPA, policja, kuratorzy, oświata, służba zdrowia	- liczba osób objętych monitorowaniem - 53 - liczba osób, które podjęły terapię w stosunku do liczby osób uzależnionych – 10/30	Środki własne
4. Diagnoza sytuacji rodzin z uwzględnieniem przyczyn kryzysu w rodzinie.	2022-2024	GOPS, policja, placówki oświatowe	- liczba rodzin objętych diagnozą– 2 - Publiczne Przedszkole i Szkoła Podstawowa nauczyciele i wychowawcy na bieżąco diagnozują sytuacje dzieci	Środki własne
5. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny naturalnej.	2022-2024	GOPS	- liczba dzieci powracających do rodzin naturalnych – 0	Środki własne
6. Podnoszenie kwalifikacji i rozwój kompetencji, doskonalenie zawodowe pracowników instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie poprzez udział w szkoleniach	2022-2024	GOPS, GKRPA, Urząd Gminy	- liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach - 4 -liczba szkoleń – 13	Środki własne

Źródło: Opracowanie własne.

Cel szczegółowy:

Zapewnienie bezpieczeństwa oraz podstawowych potrzeb bytowych dziecka i członkom jego rodziny za rok 2023.

Tabela nr 2

Zadania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji zadań	Źródło finansowania
1. Pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dziecka i rodziny poprzez zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej ubogim rodzinom oraz pracy	2022-2024	GOPS	- liczba przyznanych zasiłków celowych, rzeczowych - 71 - liczba rodzin objętych pomocą-71 - liczba osób objętych pracą	Budżet państwa, środki własne

socjalnej.			socjalną – 19 rodziny	
2. Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów.	2022-2024	Urząd Gminy	- liczba przyznanych stypendiów – 23 dzieci na kwotę 19 750,35 zł	Budżet państwa, środki własne
3. Objęcie dożywianiem dzieci w szkole i przedszkolu.	2022-2024	GOPS	- liczba dzieci dożywianych w szkole i przedszkolu - 125 - liczba przyznanych świadczeń – 15 415	Budżet państwa, środki własne
4. Udzielenie wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.	2022-2024	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, policja	- liczba założonych „Niebieskich kart”- 0 - liczba osób objętych pomocą -14 -liczba zakończonych procedur „Niebieskich kart” za rok 2022 -3	Środki własne
5. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	2022-2024	GOPS, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej	-liczba monitorowanych rodzin - 21	Środki własne
6. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka.	2022-2024	GOPS	- liczba dzieci umieszczonych w placówkach i rodzinach zastępczych - 12 - kwota przeznaczona na pokrycie kosztów pobytu dzieci w placówkach i rodzinach zastępczych – 77 763,88 zł	Środki własne
7. Rozpowszechnienie Karty Dużej Rodziny	2022-2024	Gmina, GOPS	Ilość wydanych KDR - 73	Budżet państwa
8. Współdziałanie w organizowaniu wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	2022-2024	GOPS, Kuratorium Oświaty, Urząd Gminy	-liczba uczestników wypoczynku - 3	Środki własne

Źródło: opracowanie własne.

Cel szczegółowy:

Pomoc udzielana rodzinie w procesie wychowania dziecka za rok 2023.

Tabela nr 3

Zadania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji zadań	Źródło finansowania
1. Wspieranie rodzin poprzez pracę z asystentem rodziny w ramach realizacji ustawy o wspieraniu rodziny oraz systemu pieczy zastępczej a także w ramach ustawy „Za życiem” .	2022-2024	GOPS	- liczba rodzin objętych wsparciem - 13	Budżet państwa, środki własne
2. Spotkania z rodzicami.	2022-2024	Placówki oświatowe	- liczba spotkań - 6 - liczba rodziców biorących udział w spotkaniach - 670	Środki własne
3. Wsparcie rodzin poprzez działanie rodziny wspierającej	2022-2024	GOPS	- liczba rodzin objętych pomocą – 0	Środki własne
4. Kulturowanie więzi rodzinnych, spotkania międzypokoleniowe, festyny rodzinne.	2022-2024	Urząd Gminy, GOPS, GKRPA, organizacje pozarządowe	-liczba zorganizowanych spotkań, festynów rodzinnych – 6 - liczba zorganizowanych wycieczek rowerowych dla dzieci i młodzieży wraz z opiekunami – 1 - liczba wypraw- nordic Walking do „Egiptu” - 1	Środki własne

Źródło: opracowanie własne.

Działania podjęte w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny pozostają zgodne z jego założeniami i zapewniały kompleksowe wsparcie dzieciom i rodzinom. Zadania były i nadal będą realizowane w sposób ciągły, długofalowy i systematyczny w ramach czasowych objętych programem na lata 2022-2024.

Bezpośrednia pomoc rodzinom miała na celu wsparcie oraz ukazanie właściwych kierunków w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Przewidywane efekty i rezultaty Programu to:

- wzmocnienie więzi rodzinnych;
- poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z problemami opiekuńczo – wychowawczymi;
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin;
- nastąpienie poprawy jakości życia rodzin zagrożonych ubóstwem i innymi problemami społecznymi;
- nastąpienie wzrostu poczucia socjalnego rodzin;

- nastąpienie wzmocnienia i wyzwolenia zasobów tkwiących w rodzinach i pomoc w rozwiązywaniu problemów w rodzinie;
- nastąpienie efektywnej współpracy instytucji w zakresie wspierania rodzin;
- nabywanie przez rodziny umiejętności i wiedzy na temat właściwego rozwiązywania konfliktów emocjonalnych, wewnątrzrodzinnych oraz nabywanie w odniesieniu do dzieci umiejętności właściwego rozwiązywania konfliktów w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej.

Realizacja zadań Programu była finansowana:

- ze środków własnych budżetu samorządu terytorialnego;
- ze środków budżetu państwa „Programu Asystent Rodziny na rok 2023” Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Monitoringiem programu zajmował się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie na podstawie pozyskiwanych informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy uzyskiwanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań. Celem bieżącego monitoringu była obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiały się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami, na bieżąco były one weryfikowane i dostosowywane do potrzeb grupy docelowej.

Realizacja Programu Wspierania Rodziny w roku 2023 pokazała jak ważna jest współpraca międzyinstytucjonalna, która układa się bardzo dobrze.

W tak trudnych czasach kryzysu energetycznego, ogromnej inflacji i ludzkiej samotności ważne jest wspomaganie wielopłaszczyznowe rodzin w tym w szczególności dzieci.

Szybkie reagowanie, bezpośrednia praca w terenie Pracowników Socjalnych i Asystenta rodziny oraz wspieranie działań przez Komendę Powiatową Policji, Sąd i Kuratorów daje poczucie bezpieczeństwa, wsparcia i w razie konieczności pozwala podjąć natychmiastową interwencję dbającą o bezpieczeństwo członków rodziny. Monitorowanie działań w rodzinach, gdzie występują problemy przyczynia się do poprawy warunków i świadomości korekcji zachowań niewłaściwych.

Sposób reagowania i zabezpieczenia osób doznających przemocy domowej winien wynikać z wzorowej współpracy instytucji, kompleksowego zabezpieczenia potrzeb biopsychicznych, społecznych, zdrowotnych i materialnych.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Zych
Jerzy Zych